
Til	Familie- og kulturkomiteen
Fra	Virke Kultur og opplevelse Feil! Fant ikke referanse kilden.
Dato	15.10.2020
Sak	Statsbudsjettet 2021 – Prop. 1 S (2020-2021) Kulturdepartementets budsjettproposisjon

Kap. 325 - Post 77 Stimuleringsmidler til kultur, frivillighet og idrett ifb. covid-19

Overordnet mener Virke at budsjettet leverer på det aller viktigste for kultursektoren nå, midler til å komme gjennom og ut av krisen.

Virke er svært tilfredse med det foreslås krise-tiltak for til sammen 2,25 milliarder til videreføring av tiltak til kultur, idrett og frivillighet i årets første 6 måneder.

Midlenes treffsikkerhet avhenger av innretningen på ordningene de kanaliseres gjennom.

Stimuleringsordningen for kultur har tatt for lang tid til å komme på plass til å ha særlig effekt for inneværende år, men kan bli viktig for neste år forutsatt at den endelige innretningen forplikter arrangør til å skalere arrangementet i alle ledd iht. normalsituasjonens kapasitet. Vi forutsetter også at ordningene vil forlenges og forsterkes utover første halvår ved behov.

For at kulturlivet skal kunne planlegge for ny verdiskapning, beholde arbeidsplassene, skape fremtidig aktivitet og komme ut av krisen godt rustet for fremtiden mener vi det også er behov for å stimulere bredere og ta større deler av virkemiddelapparatet i buk. Virke mener stimuleringsordningen i 2021 må suppleres av:

- Kompensasjonsordning til virksomheter som normalt leverer kritiske tjenester til arrangementer, men som på grunn av koronapandemien midlertidig ikke har et marked
- Omstillingsmidler til utvikling av nye produkter/tjenester til etter krisen, på mal for omstillingsordningen for reiselivet.
- Videreføring av kompensasjonsordningen for selvstendig næringsdrivende
- Garantiordning for arrangementer med lang planleggingshorisont med gjennomføringstidspunkt i forventet fremtidig normalsituasjon, på mal fra tilsvarende ordning i Tyskland.

Vi vil peke på at rettighetshavere og deres representanter også bør få tilgang til kompensasjon for tapt vederlag fra avlyste og delvis avlyste arrangementer der deres IP, produkt eller rettigheter var tilsiktet utnyttet.

Vi vil oppfordre til å skille ordninger for frivilligheten fra ordninger for idretten og opprette mer treffsikre og skreddersydde ordninger for frivilligheten slik at alle de som er rammet får samme tilgang til kompensasjon.

Kap. 323 og kap. 328

Corona-restriksjonene har gjort det vanskelig for kulturinstitusjonene å opprettholde egeninntjening. Det er derfor positivt at Regjeringen gir økte tilskudd til museer og scenekunstinstitusjoner med til sammen 200 mill. kroner. Vi vil peke på det uheldige i at de samiske museene og øvrige museer utenfor Kulturdepartementets portefølje som rammes av samme restriksjoner ikke får tilgang til samme hjelp.

Utvalgte tilskudd til museumsbygg og rehabilitering er gledelige. Samtidig vet vi at det er flere kulturhistorisk viktige bygg som trenger midler til rehabilitering, og hadde gjerne sett midler til flere slike tiltak som en del av motkonjunktur-tiltakene. Det er også uheldig at ABE- reformen (avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen) fortsatt skal omfatte og ramme disse virksomhetene.

Kap. 320. Post 72

Kunstnerstipendene styrkes midlertidig med 100 mill. kroner i stipender til kunstnere.

Dette er gledelig, men en stimulering av det visuelle kunstfeltet kan med fordel suppleres med målrettet offentlig stimulering av markedet.

- Innkjøp av samtidskunst til kunstmuseene over hele landet via ekstraordinære innkjøpsmidler
- Innkjøp av samtidskunst til offentlige bygg og stimulering til kunstprosjekter i offentlige rom gjennom KOROs kunstordning for leiebygg og eldre statsbygg (LES) og Lokalsamfunnsordningen (LOK).

Kap. 325, post 71

Selv om det er positivt at det bevilges 5 mill. kroner til utvikling av mentor-program for kulturelle og kreative næringer hos innovasjon Norge etterlyser vi flere tiltak rettet mot næringsutvikling utover det som ligger i krisepakken.

Kap. 315, post 70

Virke er fornøyd med at regjeringen oppfyller målet i opptrappingsplanen for momskompensasjon til frivilligheten. Men det er ennå et godt stykke fram til frivilligheten får kompensert sine momskostnader krone for krone. Det er derfor viktig at en fastsetter en ny opptrappingsplan, slik at målet om full kompensasjon nås.

Øvrige satsinger fordelt på diverse kapitler

I forslaget til budsjettet satses det også på dansefeltet. Blant annet styrkes de regionale dansesentrene og kritikerroste Jo Strømgren kompani får viktige driftsmidler. Det frie dansefeltet har lenge vært under sterkt press, og selv om vi gjerne skulle sett en enda sterkere satsing her, er dette et skritt i riktig retning.

Vi er også glade for en etterlengtet styrket satsing på mangfold i kultursektoren og en talentsatsing for barn og unge.

Strukturelle endringer

Kulturdepartementet foreslår i budsjettet at ordningen med faste fordelingsnøkler for finansiering av de regionale kulturinstitusjonene avsluttes f.o.m 2021. Virke er kritiske til forslaget og mener at endringer i dagens finansieringssystem må ta utgangspunkt i en revidert kulturlov, og at denne må danne rammeverket for ansvarsdelingen mellom forvaltningsnivåene.

kap. 320, Norsk kulturråd, post 74

I budsjettet er ca. 1 mrd. flyttet fra kulturfondet og fra kulturdepartementets poster til kulturrådets etatsfunksjon/direktoratslinje. Resultatet er en sterk oppbygging av Kulturrådet og en betydelig maktforskyvning. Vi har forståelse for behovet for å «rydde» i budsjettposter, men

etterlyser prinsipielt en tydelig formidlet politikk og åpen debatt foran det som i realiteten er en større strukturell endring. Vi undrer oss også over manglende dialog med aktørene som berøres.

Utenfor kulturbudsjettet

Avslutningsvis vil vi peke på noen punkter som ligger utenfor kulturbudsjettet, men som likevel påvirker sektoren i betydelig grad.

- Vi er svært skuffet over at næringsdepartementet ikke viser samme handlekraft for å hjelpe de aktørene i arrangements- og opplevelsessektoren som lever av næringsarrangement gjennom krisen.
- Vi mener det er behov for en videreføring av lavmomssatsen videreføres inn i 2021 når de gjeldende bransjene vil trenge det som mest.
- Vi mener det er behov for en harmonisering av momsregelverket for kultursektoren.
- Vi mener det er behov for en videreføring av støtten til selvstendige næringsdrivende som utgjør en betydelig andel av de sysselsatte i norsk kulturliv.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Rhiannon Edwards".

Rhiannon Hovden Edwards
Leder, Virke kultur og opplevelser

Kontakt:

Rhiannon Hovden Edwards
Leder Virke kultur og opplevelser
rhiannon.edwards@virke.no
+47 916 05 070

VIRKE

virke.no